

Spis treści

Wstęp	11
Rozdział I. Determinanty. Uwarunkowania procesów i rozwiązań architektonicznych i urbanistycznych obiektów dla szkolnictwa wyższego	13
I.1. Zarys historii i typologia architektury szkół wyższych	14
I.1.1. Zarys historii architektury szkół wyższych	14
I.1.2. Typologia obiektów i kampusów szkolnictwa wyższego	21
I.2. Kontekst procesu wzrostu ilości i przemian jakościowych inwestycji szkolnictwa wyższego w Polsce po 2004 r.	25
I.2.1. Zmiana ustroju (1989 r.) początkiem dynamicznych zmian w szkolnictwie	25
I.2.2. Struktura przestrzenna i demograficzna szkolnictwa we współczesnej Polsce	27
I.2.3. Oddziaływanie uniwersytetu na miasto i jego społeczeństwo	28
I.2.4. Rewitalizacja/suburbanizacja: rola uczelni w przemianie struktury miast	29
I.2.5. Szkolnictwo wyższe, jako jeden z priorytetów UE	30
I.2.6. Finansowanie z budżetu UE nowej polskiej infrastruktury dla szkolnictwa wyższego kluczowym czynnikiem inwestycyjnego boomu	33
I.2.7 Architektura szkół wyższych a zmiany współczesnego świata	34
I.2.7.1. Misja szkół, nowe idee w pedagogice i ich wpływ na architekturę	34
I.2.7.2 Wyzwania wobec nauki, szkolnictwa wyższego i jego Infrastruktury	42
I.2.7.3. Współczesny człowiek i społeczeństwo w aspekcie zmian cywilizacji	44
I.3. Uwarunkowania polityczne i formalnoprawne oraz ich wpływ na inwestycje szkolnictwa wyższego	46
I.3.1. Kryzys planowania przestrzennego w Polsce	46
I.3.2. Wpływ uwarunkowań formalnoprawnych wynikających z ustawy Prawo zamówień publicznych: tryb wyboru projektów i projektantów oraz tryb realizacji zamierzeń inwestycyjnych przez uczelnię	48
I.3.2.1. Zarys historii i stan obecny uregulowań prawnych w zakresie twórczych prac projektowych w zamówieniach publicznych	48
I.3.2.2. Ciągłość procesu twórczego oraz nadzór autorski	50
I.3.2.3. Zarys postulowanego przebiegu procesu zamówienia dokumentacji projektowej dla uczelni publicznych	51
I.3.2.4. Praktyka realizacyjna - wybór ścieżki procesu inwestycyjnego	52
I.3.2.5. Praktyka realizacyjna - podstawowe problemy przy przetargach	54
I.3.3. Uczelnia jako zleceniodawca. Specyfika inwestora oraz strategia uczelni i jej wpływ na jej wymiar przestrzenny	55

I.4. Wpływ idei zrównoważonego rozwoju na architekturę szkolnictwa wyższego	58

Rozdział II. Jakość rozwiązań architektonicznych i urbanistycznych obiektów dla publicznego szkolnictwa wyższego **71**

II.1. Kryteria oceny obiektów szkolnictwa wyższego i ich zespołów	71
II.1.1. Wstęp	71
II.1.2. Przegląd metodologii	73
II.1.3. Zdefiniowanie procesów wpływających na efekt architektoniczny	75
II.1.4. Ocena przygotowania inwestycji	76
II.1.5. Dostępność danych do oceny kampusów uczelni wyższych	79
II.1.5.1. Ankiety dla uczelni wyższych (2015) - wyniki	79
II.1.5.2. Potwierdzenie zebranych przez autora informacji od uczelni wyższych	83
II.1.5.3. Dane pozyskane od projektantów	86
II.1.5.4. Dane pozyskane z publikacji	86
II.1.5.5. Dane pozyskane podczas wyjazdów studialnych	87
II.1.6. Uzasadnienie wyboru kampusów opisanych w niniejszej pracy	87
II.2. Ocena jakości rozwiązań architektonicznych i urbanistycznych obiektów dla publicznego szkolnictwa wyższego. Wielokryterialna metoda oceny inwestycji	88
II.2.1. Ocena w zakresie planowania, zagospodarowania przestrzennego i oddziaływania na środowisko. Skala miasta i dzielnicy, powiązania kampusu z otoczeniem i teren kampusu	90
II.2.2. Ocena: kryteria architektoniczne - formalne i funkcjonalno-użytkowe	100
II.2.3. Ocena: kryteria techniczno-instalacyjne	107
II.2.4. Ocena: kryteria psychologiczne i behawioralne	109
II.2.5. Ocena: kryteria społeczno-ekonomiczne	113
II.3. Przykłady składowych ocen jakościowych	117

Rozdział III. Europejskie kampusy w budowie **119**

III.1. Analiza europejskich kampusów punktem odniesienia do oceny ich polskich odpowiedników	119
III.1.1. Vienna University of Economics and Business (WU), Wiedeń, Austria	120
III.1.2. École polytechnique fédérale de Lausanne (EPFL), Lozanna. Szwajcaria	127
III.1.3. Kampusy w Innsbrucku (UIBK/MUI), Austria	137
III.1.4. Sztokholm - zielone miasto akademickie. Karolińska Instytutet (KI)	144
III.1.5. Włochy: Mediolan - współczesne realizacje dla szkół wyższych	152
III.1.5.1. Université Bocconi	153
III.1.5.2. Politecnico di Milano (POLIMI)	160
III.1.6. Hiszpania: Barcelona - kampusy szkół wyższych	164
III.1.6.1. Uniwersytet Pompeu Fabra (UPF)	164

III.1.6.2. Zona Universitaria UPC/UB. Barcelona Knowledge Campus	170
III.1.6.3. Universitat Politecnica de Catalunya. Kampus	174
III.2. Podsumowanie i wnioski	177

Rozdział IV. Polskie kampusy w budowie **179**

IV.1. Analiza współczesnych polskich kampusów uczelni wyższych	179
IV.1.1. Kampus Morasko Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	180
IV.1.2. Kampus 600-lecia Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie	189
IV.1.3. Bałtycki Kampus Uniwersytetu Gdańskiego w Gdańsku-Oliwie	208
IV.1.4. Białystok i jego kampusy	216
IV.1.4.1. Politechnika w Białymstoku	217
IV.1.4.2. Uniwersytet Białostocki (UWB)	223
IV.1.5. Warszawskie kampusy i nowe obiekty uczelniane	237
IV.1.5.1 Uniwersytet Warszawski i jego inwestycje	238
IV.1.5.2 Kampus Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego (WUM)	268
IV.1.5.3 Inwestycje Politechniki Warszawskiej	276
IV.1.6. Dzielnica akademicka w Katowicach	283
IV.1.7. Kampus Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie	294
IV.1.8. Kampus Politechniki Wrocławskiej we Wrocławiu	303
IV.1.9. Miasteczko akademickie w Lublinie	312
IV.1.10. Kampus Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (UMK)	319
IV.1.11. Obiekty szkół wyższych w Świętokrzyskiem	326
IV.1.11.1 Kampus Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach (UJK)	327
IV.1.11.2 Kampus Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach	334
IV.1.12. Uniwersytet Rzeszowski (UR)	340
IV.1.13. Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny (ZUT) w Szczecinie	350
IV.1.14. Łódź - współczesne obiekty szkolnictwa wyższego	356
IV.1.14.1. Uniwersytet Łódzki	356
IV.1.14.2. Politechnika Łódzka (PŁ)	364
IV.1.14.3. Akademia Sztuk Pięknych w Łodzi (ASP Łódź)	372
IV.1.15. Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach	375
IV.2. Podsumowanie i wnioski	380

Rozdział V. Wyniki analiz **387**

V.1. Uwarunkowania wynikające z prawa zamówień publicznych, tj. tryb wyboru projektanta, i ich wpływ na efekty inwestycji pod względem uzyskanej jakości rozwiązań architektonicznych i urbanistycznych	387
V.1.1. Analiza ilościowa dotycząca sposobu wyłonienia projektantów obiektów szkolnictwa wyższego w okresie 2004-2018	387
V.1.2. Analiza porównawcza efektów jakościowych rozwiązań architektonicznych dla wybranych obiektów uczelni wyższych w zależności od typu zamówienia publicznego na projekt	388
V.2. Uwarunkowania wynikające z sytuacji planistycznej i ich wpływ na efekty inwestycji pod względem uzyskanej jakości rozwiązań	

architektonicznych i urbanistycznych	395
V.2.1. Sytuacja planistyczna	395
V.2.2. Planowanie ad hoc i brak ładu przestrzennego kampusów	398
V.2.3. Negatywny efekt przenoszenia kampusów z centrów miast na przedmieścia	399
V.2.4. Przestrzeń publiczna kampusów	401
V.3. Uwarunkowania wynikające ze stopnia wdrożenia idei zrównoważonego rozwoju i ich wpływ na efekty inwestycji pod względem uzyskanej jakości rozwiązań architektonicznych i urbanistycznych	401
V.4. Analiza porównawcza efektów jakościowych rozwiązań architektoniczno-urbanistycznych wybranych kampusów uczelni wyższych polskich i zachodnioeuropejskich przy użyciu wielokryterialnej metody oceny	404
V.5. Odpowiedzi na pytania badawcze	410
V.5.1 Skala przemian ilościowych w zakresie inwestycji szkół wyższych	410
V.5.2 jakość współczesnej polskiej architektury szkół wyższych	412
V.5.3 Efekt wykorzystania funduszy UE dla architektury szkół wyższych	412
V.5.4 Wpływ uwarunkowań zewnętrznych na architekturę szkół wyższych	413
Rozdział VI. Podsumowanie pracy	417
Rozdział VII. Postulaty na przyszłość	423
Rozdział VIII. Zestawienie inwestycji obiektów szkolnictwa wyższego zrealizowanych w latach 2004-2018 lub będących w realizacji	427
Rozdział IX. Bibliografia	457
O autorze	467